

УДК 658.5

Н. М. Шведа, канд. екон. наук

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

КОНТРОЛЬ В ПРОЕКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

N. M. Shveda, Ph. D.

CONTROL IN THE PROJECT MANAGEMENT

Управління проектами – це планування, організація та управління ресурсами з метою успішного досягнення цілей та завершення завдань проекту.

На процес реалізації проекту впливає багато різних чинників. Це може привести до зміни розрахункових параметрів (строкових і вартісних). У зв'язку з цим керівникам не завжди вдається вчасно вжити заходів коригування процесу виконання робіт і мотивувати підлеглих на досягнення цілей. За таких умов одним із важливих засобів досягнення цілей є контроль за реалізацією проекту. За допомогою контролю проект-менеджер визначає правильність прийнятого рішення, здійснення проекту за часом, вартістю, ресурсами, вирішує необхідність внесення змін до плану реалізації проекту.

Контроль в проектній діяльності – це процес, у якому керівник проекту встановлює, чи досягнуто поставлених цілей, виявляє причини відхилення при виконанні робіт і обґрунтовує управлінські рішення, що коригують виконання завдань, при чому це має бути здійснено раніше, ніж буде нанесено збиток виконанню проекту (зрив строків виконання робіт, перевищення використання різних ресурсів, низька якість робіт тощо). Контроль дає керівнику проекту можливість визначити, чи варто переглядати плани, кошториси, якщо деякі параметри перевищили припустимі значення.

Завдання контролю проектної діяльності полягає в тому, щоб порівняти фактичні дані про хід виконання проекту із плановими й виявити відхилення. Контроль має забезпечити систематичне спостереження за реалізацією проекту; виявлення відхилень за допомогою критеріїв і обмежень, які фіксують у календарних планах і сіткових графіках, бюджетах, розрахункових потребах у ресурсах; прогнозування наслідків зміни ситуації та обґрунтування необхідності прийняття коригувальних заходів.

Контроль проекту починається з планування та закінчується звітом з виконання проекту, пронизуючи кожен елемент процесу управління проектом. Кожен проект має бути оцінений щодо необхідного рівня: забагато контролю означає втрату часу, замало – збільшення ризиків. Якщо контроль проекту здійснений невірно, то вартість проекту зростає через помилки, виправлення та додаткові витрати на перевірку.

Керівники повинні постійно контролювати процес реалізації проекту і визначати істотні розбіжності. В управлінні проектами такі розбіжності називають відхиленнями. А оскільки відхилення бувають завжди, то у процесі контролю проекту на них майже не звертають уваги. Проте потрібно дати відповідь на запитання чи достатньою малі відхилення, щоб з ними можна було впоратися чи ігнорувати? Припустимі рівні відхилень необхідно визначати ще на початку реалізації проекту.

В основі процесу контролю лежать збирання та аналіз даних про хід виконання проекту. За наявності такої інформації керівники проекту мають можливість спланувати подальші дії і заходи. Наприклад, якщо відставання від графіка виходить за прийнятні межі, керівники можуть вирішити прискорити виконання певних критичних завдань, виділивши на них додатковий обсяг ресурсів чи залучивши додаткових виконавців.

Контроль за проектом обмежується спостереженням, вимірюванням, реєстрацією, збереженням і опрацюванням даних. У його завдання не входить оцінка відхилень за певними критеріями. Предметом контролю є факти й події, перевірка виконання рішень, з'ясування причин відхилень, оцінка ситуації, прогнозування наслідків.